Súd:	Okresný súd Prešov
Spisová značka:	12C/73/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8112211259
Dátum vydania rozhodnutia:	14. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Alena Paveleková
ECLI:	ECLI:SK:OSPO:2017:8112211259.17

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou Mgr. Alenou Pavelekovou v právnej veci žalobcu: Q. R., nar. XX.XX.XXXX, S. XX, W., zastúpeného JUDr. Sergejom Romžom, advokátom so sídlom v Košiciach, Hrnčiarska 5, proti žalovanému: Spojená škola Prešov, Kollárska 10, Prešov, zastúpený JUDr. Ladislavom Lukáčom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná 19, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 15.000 eur v lehote do pätnástich dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Náhradu trov konania stranám n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca návrhom doručeným súdu dňa 13.4.2012 sa domáhal na žalovanom zaplatenia náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 13.570 eur a titulom náhrady nemajetkovej ujmy v sume 50.000 eur.

2. Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 31.12.2012, vzal žalobca, čo do uplatňovanej istiny 13.570 eur, svoj návrh späť z toho dôvodu, že dňa 6.9.2010 bolo žalobcovi uhradené titulom bolestného 4.021 eur a titulom sťaženia spoločenského uplatnenia 4.318 eur a dňa 7.2.2011 vo výške 5.212 eur. Uznesením zo dňa 28.1.2013 súd konanie v časti o zaplatenie 13.570 eur zastavil, predmetom konania tak ostala nemajetková ujma uplatňovaná v sume 50.000 eur.

3. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že náhrada nemajetkovej ujmy vo forme bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vo vyplatenej sume 13.570 eur, nie je primeraným zadosťučinením, nakoľko nie je schopná sama osebe odstrániť následky vzniknuté v dôsledku popísaného porušenia právnych povinností žalovanými v 1. a 2.rade, a to vzhľadom na závažnosť vniknutej ujmy a okolností, za ktorých vznikla ujma a preto je žalobca nútený domáhať sa náhrady spôsobenej ujmy aj vo forme primeraného zadosťučinenia v peniazoch v zmysle ustanovení § 11 a nasledujúcich zák. č. 40/1968 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len OZ). Poukázal na to, že došlo k porušeniu právnych povinností žalovanými v 1. a 2.rade, ktoré vyplývajú z ustanovení § 6 ods. 1 písm. d) zákona 124/2006 Z.z. o bezpečnosti o ochrane zdravia pri práci v spojení s ustanovením § 43 ods. 1 zákona 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní, podľa ktorých právnické a fyzické osoby, ktoré zabezpečujú vyučovanie sú povinné vytvárať podmienky na jeho výkon a v tejto súvislosti sú povinné zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, aby pracovníci a výrobné postupy, ako aj organizácia práce, neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov.

4. Žalovaní v 1. a 2.rade (po právoplatnom zamietnutí žaloby vo vzťahu k žalovanému v 2.rade, len žalovaný v 1.rade) popísané povinnosti si nesplnili, keď neprijali adekvátne organizačno - technické opatrenia, ktoré vo svojich dôsledkoch by zabránili zraneniu žalobcu, ktoré utrpel pri pílení dreva v rámci výkonu praxe. Žalobca dňa 11.12.2008, ako žiak 2. ročníka Spojenej školy, pri výkone celodennej praxe, na určenom pracovisku, v katastri obce Košická Belá, okres Košice okolie, utrpel pri pílení dreva na kotúčovej píle, zranenia: zlomeninu tela a výbežku sánky vľavo s posunom úlomkov, pomliaždenie a zakrvácanie pravého čelového laloku mozgu vľavo, plášťové zakrvácanie v temennej oblasti hlavy a zlomeninu a bradavkovitého výbežku vľavo s dobou liečenia od 11.12.2008 do 17.3.2010, z toho v ústavnej starostlivosti od 11.12.2008 až do 13.1.2009, pričom výkon praxe na odlúčenom pracovisku nariadil žalovaný v 2.rade ako riaditeľ Spojenej školy Prešov, teda žalovaného v 1. rade.

5. Žalovaní v 1. a 2.rade sa k žalobnému návrhu písomne vyjadrili a uviedli, že so žalobou nesúhlasia. Navrhli ju v celom rozsahu zamietnuť. Pokiaľ sa týkalo nároku proti žalovanému v 1.rade, nespochybnil svoju pasívnu legitimáciu z titulu škody vzniknutej z ublíženia na zdraví. Poukázal však nato, že podľa jeho názoru žalobca bol v celom rozsahu odškodnený poisťovňou. Čo sa týka nároku na primerané zadosťučinenie, podľa ustanovenia § 11 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, tento považoval za nedôvodný.

6. Vo veci bolo vykonané pojednávanie dňa 13.11.2012, kde právny zástupca žalovaného v 1.rade uviedol námietky, že k úrazu došlo za spoluúčasti žalobcu, ktorý bol poučený na začiatku školského roka, ktoré práce môže vykonávať. S tým, že mal odmietnuť vykonávať práce na okružnej píle. V danom čase bolo vedené trestné stíhanie voči žalovanému v 2.rade, ktoré nebolo skončené.

7. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie, výsluchom žalobcu a výsluchom žalovaného v 2.rade, výsluchom svedkov R. F., J. R., R. B. a listinnými dôkazmi: návrhom, posudkom o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 13.4.2010, výpisom zo zdravotnej dokumentácie zameranej na úraz z 11.12. 2008, záznamom o registrovanom pracovnom úraze, správou pre ošetrujúceho lekára, prepúšťacou správou od 3.2.2009 do 14.2.2009, prepúšťaciou správou zo dňa 17.8.2009, prepúšťacou správou špecializovaného liečebného ústavu Marína - Kováčová kúpele, potvrdením o evidencii na úrade práce zo dňa 11.7.2012, lekárskou správou žalobcu zo dňa 11.7.2012, tlačivom pre zdokladovanie pomerov účastníka konania, správou zo dňa 16.10.2012 chirurga V.. V. B., správou neurochirurga zo dňa 14.8.2012, správou klinického psychológa zo dňa 11.9.2012, správou neštátnej psychiatrickej ambulancie V.. Q. K., správou neštátnej očnej ambulancie, rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie 3T 145/2009 zo dňa 30.1.2003, spisom Okresného súdu Košice - okolie 3T 145/2009, a to listinnými dôkazmi z prípravného konania, znaleckým posudkom J.. A. F., fotodokumentáciou prípravného konania v trestnom konaní, znaleckým posudkom J.. B. Č.. X/XXXX, pracovnou dohodou zo dňa 2.9.2008, učebnými osnovami predmetu "prax - lesníctvo" Ministerstva školstva Slovenskej republiky, záznamom o úvodnom oboznámení žiakov pri nástupe do školy 2.A triedy zo dňa 2.9.2009, záznamom o úvodnom oboznámenie žiakov pri nástupe do školy kópiou, rozvrhom hodín, výpisom z triednych kníh, správou pre ošetrujúceho lekára zo dňa 30.1.2009, obžalobou zo spisu Okresného súdu Košice - okolie sp.zn. 3T 145/2009, zápisnicou o hlavnom pojednávaní zo dňa 5.11.2010, obsahom zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 19.1.2011, zápisnicou o hlavnom pojednávaní zo dňa 30.3.2011, uznesením Krajského súdu v Košiciach 8To 8/2012 zo dňa 23.4.2012, vyjadrením strednej odbornej školy lesníckej zo dňa 20.11.2012, inými osnovami predmetu "prax - lesníctva", zápisnicou o hlavnom pojednávaní vo veci Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 30.1.2013, lekárskymi správami zo dňa 18.3.2014, lekárskou správou, zápisnicou o ústnom pojednávaní zo dňa 1.2.2013 Sociálnej poisťovne pobočka Humenné, lekárskou správou zo dňa 1.2.2013 ošetrujúceho lekára V.. V. K. a ostatným obsahom spisu.

8. Následne rozhodol rozsudkom zo dňa 5.6.2014, č.k. 12C 73/2012-163 tak, že žalobu zamietol a žalovaným v 1. a 2.rade náhradu trov konania nepriznal.

9. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Vo vzťahu k výroku o zamietnutí žaloby proti žalovanému v 1.rade odvolací sud uviedol, že prvostupňový sud nesprávne postupoval, ak vyložil okrem iného rozsudok Najvyššieho sudu ČR zo dna 3.10.2011 sp. zn. 30Cdo 1509/2011, ktorým vylúčil zo zodpovednosti za náhradu nemajetkovej ujmy, a to aj z dôvodu, že nemal preukázané protiprávne konanie žalovaného v 1.rade, ale ani tuto príčinnú súvislosť medzi zásahom

žalovaného v 1.rade so vzniknutou nemajetkovou ujmou žalobcu a mal za to, že ani vo vzťahu k žalovanému v 1.rade žaloba nie je dôvodná.

10. Odvolací súd v tejto súvislosti poukázal na to, že v spomínanom rozhodnutí Najvyššieho sudu ČR zo dna 3.10.2011 sp. zn. 30Cdo 1509/2011, je vyslovený názor, že pokiaľ bol neoprávnený zásah do osobnosti spôsobený niekým, kto bol použitý inou osobou k realizácii jej činnosti, postihujú občianskoprávne sankcie podľa § 13 Občianskeho zákonníka samotnú osobu, ktorá ich na to použila a neoprávnený zásah sa pričíta výlučne tejto samotnej osobe.

11. Odvolací súd poukázal na to, že je nepochybné, že žalovaný v 1.rade použil Q.. E. k realizácii jeho činnosti, a preto postihujú občianskoprávne sankcie podľa $ 13 OZ samotného žalovaného v 1.rade.

12. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s konštatovaním súdu prvého stupňa, že žalovaný v 1.rade (škola) má povinnosť zabezpečovať praktické vyučovanie, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy študentov a v zmysle ust. § 43 ods. 8 zákona č. 245/2008 praktické vyučovanie sa zabezpečuje aj individuálne na pracoviskách praktického vyučovania iných právnických alebo fyzických osôb, pričom podľa ust. § 16 ods. 3 zákona č. 596/2003 Z.z. zriaďovateľom pracoviska praktického vyučovania môže byť aj fyzická osoba, ktorá nemá oprávnenie podnikať, a teda pri uzatváraní pracovnej dohody medzi školou žalovaným v 1.rade a organizáciou, v tomto prípade fyzickou osobou Q.. V. E., bolo zákonom dovolené či umožnené.

13. Odvolací súd konštatoval, že je bez právneho významu, že žalobca sa zúčastnil oboznámenia o všeobecných zásadách bezpečnosti ochrany zdravia pri práci, v rámci ktorého v zmysle bodu č. 10 bolo poučenie nepoužívať stroje, technické zariadenia, prístroje, vozidlá, nástroje a náradie, ktoré mu neboli podľa pokynov vyučujúceho pridelené a v rámci bodu č. 9 používať a udržiavať výrobné a pracovné prostriedky a zariadenia podľa technickej dokumentácie výrobcu, ale iba pre tie činnosti, ktoré sú z hľadiska bezpečnosti ochrany zdravia práce vhodné, vzhľadom na tú skutočnosť, že žalobca bol v čase úrazu neplnoletou osobou (osobou chránenou).

14. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na výsluch samotného žalovaného v 2.rade, ktorý uviedol: „ aby som to spresnil, pri odborných činnostiach, kde sa pracuje s pílou, so zariadeniami, tam je zabezpečený pedagogický dozor. V tomto prípade bola dohodnutá prax s obsahom manuálnych prác - ukladanie dreva, hrabanie lístia, teda bez zariadení - pedagogický dozor tam teda zabezpečovaný nemusel byť. O tom, či pôjde učiteľ alebo nie rozhoduje učiteľ praxe. Študenti sú poučovaní presne, čo na ktorej praxi ako majú vykonávať. Všetko je zabezpečené v trestnom spise, sú tam dokonca aj učebné osnovy“. Bolo teda povinnosťou žalovaného v 1.rade nielen zabezpečiť realizáciu praktického vyučovania, a to aj prostredníctvom tretích osôb, ale aj dbať na to, aby všetky postupy, ako aj výkony realizované žiakmi neohrozovali ich bezpečnosť a zdravie.

15. Mal za nepochybné, že za náhradu nemajetkovej ujmy bez akýchkoľvek pochybností zodpovedá žalovaný v 1.rade tak, ako to aj vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu ČR zo dňa 3.10.2011 sp.zn. 30Cdo 1509/2011. Žalovaný v 1.rade totiž nezabezpečil praktické vyučovanie tak, aby nedochádzalo ku škodám a jeho povinnosťou bolo zabezpečiť prítomnosť učiteľa (dozoru) na praktickom vyučovaní aj na individuálnych pracoviskách praktického vyučovania, či už u právnických alebo fyzických osôb. So zreteľom na uvedené, odvolací súd postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. napadnutý rozsudok v tejto časti zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

16. Úlohou súdu prvého stupňa bude opätovne rozhodnúť vo veci v intenciách uvedených vo vyššie uvedených bodoch s tým, že základ nároku žalobcu je vo vzťahu k žalovanému v 1.rade daný. Otázkou ostáva výška náhrady nemajetkovej ujmy, keďže prvostupňový súd v napadnutom rozsudku sa jej výšky ani nedotkol.

17. Dňa 1.7.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a súd ďalej procesne postupoval podľa tohto zákona, nakoľko podľa jeho prechodných ustanovení, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predo dňom nadobudnutia jeho účinnosti (§470 ods. 1 CSP). Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom

prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany(§ 470 ods. 2 CSP).

18. Súd vo veci vytýčil pojednávanie.

19. Z vykonaného dokazovanie súd zistil tento skutkový stav veci:
Medzi žalovaným v 1.rade a Q.. V. E., bola uzavretá pracovná dohoda dňa 2.9.2008, v zmysle ktorej sa Q.. V. E. zaviazal zabezpečiť prevádzkovú individuálnu prax žiakov 2. a 3. ročníka od 2.9.2008 do 30.5.2009 pre študijný odbor lesníctvo v súlade s učebnými osnovami školy.

20. Podľa čl. A bodu 5., v čase konania praxe preberá zodpovednosť za činnosť a úkony v plnom rozsahu organizácia zabezpečujúca prevádzkovú individuálnu prax.

21. Podľa čl. B bodu 2., škola bola zaviazaná zabezpečiť poučenie žiakov o predpisoch a zásadách bezpečnosti pri práci v zmysle platnej smernice na zaistenie bezpečnosti zdravia žiakov školy a pre konkrétnu činnosť v súlade s učebnými osnovami školy.

22. Podľa čl. B bodu 4., škola prípravy žiakov na práce, ktoré budú počas praxe vykonávať.

23. Podľa čl. B bodu 5., škola predloží druh činnosti, ktoré žiaci budú vykonávať na praxi: - pridružená výroba - príprava palivového dreva, starostlivosť o životné prostredie - jeho zveľaďovanie - úprava trávnatých povrchov, ošetrovanie zelene.

24. Podľa učebných osnov, pre študijný odbor lesníctvo, predmetu „prax“ pre 2. Ročník, žiaci si osvojujú manuálnu zručnosť, získavajú intelektuálne schopnosti, výrobné skúsenosti a prevádzkový rozhľad. Učia sa prakticky uplatňovať vedomosti a znalosti získané v teoretickom vyučovaní.

25. V druhom ročníku (čo sa týkalo aj žalobcu) sa začnú oboznamovať s jednoduchšími činnosťami vlastnej prevádzke v oblasti životného prostredia a so základnými technicko-administratívnymi prácami. Žiaci druhého 2. ročníka mali celkom prax 150 hodín, z toho učebná prax 2 hodiny týždenne a prevádzková individuálna prax 1 týždeň 30 hodín, účelom ktorej bola ťažba dreva a výchova lesa - oboznámenie sa s ťažobným náradím, obsluha údržba JMP, nácvik rezania na trenažéroch, výchova porastov do štádia žrďovín - práca s ručným drevorubačským náradím.

26. Podľa záznamu o úvodnom oboznámení žiakov pri nástupe do školy zo dňa 21.8.2008, dňa 2.9.2008 bolo vykonané oboznámenie žiakov so školským poriadkom a všeobecnými zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorého podľa z prezenčnej listiny sa zúčastňoval aj žalobca.

27. V konaní nebolo sporné, že dňa 11.12.2008 žalobca, P. S., V. S. P. Q. W., ako žiaci 2. ročníka Spojenej školy v Prešove, ulica Kolárova č. 10, Prešov, absolvovali podľa rozvrhu hodín celodenné praktické vyučovanie podľa učebných osnov predmetu prax pre druhý ročník, vydané Ministerstvom školstva Slovenskej republiky, pre študijný odbor lesníctvo, študijné zameranie 01 lesnícka prevádzka, 02 krajinná ekológia, 03 lesnícke služby. Praktické vyučovanie bolo nariadené vedením školy a vykonávalo sa u Q.. V. E. v katastri obce Košická Belá.

28. V čase okolo 14,00 hod. pílil drevo žiak P. S. na kotúčovej píle, spadnuté odrezané drevo bolo kotúčom píly odhodené a do oblasti hlavy zasiahlo žalobcu, následkom čoho utrpel zranenia, ktoré sú nižšie popísané, ako boli diagnostikované lekárom vyhotovujúcim znalecký posudok o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia.

29. V rámci prípravného konania Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Košiciach - okolie, bolo vykonané zisťovanie skutkového stavu veci, nakoľko podľa výpovedí svedkov Q.. V. E., P. S., V. S. P. Q. W., drevo rezal Q.. V. E.. Následne však svedkovia oproti prvotnej rozdielnosti vypovedali, že Q.. V. E. sa spýtal, kto vie píliť drevo na kotúčovej píle a keď odpovedali, že všetci, tak určil P. S..

30. Znalcom J.. A. F. v znaleckom posudku č. X/XXXX v rámci prípravného trestného konania bolo konštatované, že pri ohliadke miesta činu dňa 19.1.2009 nebolo možné jednoznačne určiť technický stav typ ani výrobné č. stroja v čase spáchania trestného činu, znalec však konštatoval, že takto upravený

stroj môže obsluhovať len osoba, ktorá má skúsenosti s takto upraveným strojom. Obsluha je priamo ohrozovaná nástrojom, pilinami a ostatnými zostatkovými rizikami, ktoré nie je možné odstrániť.

31. Zo spisu sp. zn. 3T 145/2009 Okresného súdu Košice - okolie mal súd zistené, že dňa 5.8.2009 bola podaná obžaloba na riaditeľa (pôvodne žalovaného v 2.rade) Spojenej školy v Prešove dňa 11.12.2008, v čase od 8,00 hod. do 15,30 hod. v rozpore s ustanovením § 43 ods. 3 a ods. 11 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a v rozpore s ustanovením § 6 ods. 1 písm. d/ a písm. r/ zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci vyslal štyroch žiakov 2. ročníka Strednej lesníckej školy na celodennú prax a nezabezpečil, aby pracoviská, pracovné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizácia práce, neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov na odlúčenom pracovisku katastra obce K. A., k zrubovému domu č. XXX, okres Košice - okolie, pričom žiak P. S. asi o 14,00 hod. pílil drevo na kotúčovej píle, spadnuté odrezané drevo bolo kotúčom píly odhodené a do oblasti hlavy zasiahlo žalobcu, následkom čoho utrpel úraz, zranenie zlomeninu tela a výbežku sánky vľavo s posunkom úlomkov, pomliaždenie a zakrvácanie pravého čelového laloku mozgu vľavo, plášťové zakrvácanie v temennej oblasti hlavy vľavo s dobou liečenia a neschopnosťou v práci 3 mesiace.

32. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 5.11.2010 sp.zn. 3T 145/2009 Okresného súdu Košice okolie, mal súd zistené, že na pojednávaní bol vypočutý riaditeľ školy, ktorý uviedol, že okrem teoretickej výučby, má za úlohu škola pripraviť študentov aj v praktickej oblasti, prax je zabezpečená ako učebná, odborná prax a praktické cvičenia. V rámci tejto praxe boli vyslaní študenti na chatu Q.. E., vykonávať jednoduché manuálne cvičenie, starostlivosť o životné prostredie, ukladanie palivového dreva, nie však rezanie palivového dreva cirkulárkou. Žiakov na individuálnu prax vyslal zástupca školy J.. A. a prax bola vykonávaná na základe písomnej dohody medzi školou a Q.. E.. Žalovaný v 2.rade, ako to vyplýva zo zápisnice, uvádzal, že Ing. Baláž mal informácie o tom, kde budú vykonávať tieto práce študenti a práce, ktoré boli uvedené v dohode. Žiaci boli oboznamovaní s pravidlami o bezpečnosti práci na úvodnej triednickej hodine na začiatku školského roka. Žalobca v rámci trestného konania uvádzal, že podľa dohody zo dňa 2.9.2008 medzi školou a Q.. E., konkrétne pridružená výroba - príprava palivového dreva, bola v ponímaní „príprava palivového dreva“ pozostávajúca zo štiepania dreva a jeho ukladania, čo bolo ústne špecifikované konkrétne v daný deň v rámci tejto individuálnej praxe (bez pedagogického dozoru) s Q.. E. dojednané, však konkrétne, že budú študenti hrabať trávu a ukladať drevo. Boli to ľahké manuálne práce. Na otázku sudcu žalovaný v 2. rade uviedol, že u žiakov druhého ročníka sa nevyučuje pílenie dreva na kotúčovej píle a vyučuje sa až v 3. ročníku rezanie jednomužnou reťazovou pílou. Nie je možné, aby žiaci v rámci individuálnej praxe vykonávali porez dreva kotúčovou pílou, na takéto pracoviská svojej žiakov nikdy nevysielali.

33. V rámci trestného konania bol vypočutý aj svedok P. S., ktorý vo veci uviedol, že po príchode na miesto výkonu praxe Q.. E. im oznámil, potom, ako urobili poriadok okolo chaty, aby dovezené drevo, metrovicu porezali na polovicu. Kotúčovú pílu pôvodne prikrytú plachtou dotiahli na miesto a rezali kotúčovou pílou, ktorá nebola v dobrom technickom stave, túto kotúčovú pílu sám obsluhoval, ostatní traja študenti podávali drevo porezané a vozili do drevárne, kde ho ukladali, počas rezania niekoľkokrát sa píla pokazila, čo oznamovali Q.. E., ktorý im oznámil, že ide o poruchu ističa a potom, ako trikrát sa to zopakovalo, ďalší študent opravoval tento istič a kričal na neho, aby vyskúšal pílu, nato polovica metrovice, ktorá spadla do jeho ľavej strany, bola zachytená kotúčom píly, ktorú odhodilo smerom vpred do vzdialenosti asi 10 metrov, kde stál žalobca, ktorý bol zohnutý dopredu bokom k píle, a to ľavou stranou, uvedené drevo ho zasiahlo do tváre zboku. Zavolali Q.. E., ostatní poskytli žalobcovi prvú pomoc a zavolali záchranku. Svedok uviedol, že pred touto individuálnou praxou neboli poučení o bezpečnosti pri práci, ale vykonáva sa tak počas prítomnosti v triede, kedy učitelia, ktorí vykonávajú prax, hromadne poučujú študentov o bezpečnosti pri práci. Vykonávať pílenie dreva určil Q.. E., pričom im poskytol len pracovné rukavice. Svedok potvrdil, že predmetnú činnosť v pláne individuálnej praxe nemali, o čom informovali aj Q.. E., ktorý uvedenú informáciu ignoroval a oznámil im, že aj keď to nemajú v pláne, majú rezať drevo.

34. V rámci trestného konania bol vypočutý aj svedok J.. M. A., ktorý mal na starosti individuálnu prax študentov 2. Ročníka, ale uvádzal, že jeho úlohou bolo vybrať štyroch žiakov, ktorí mali vykonávať individuálnu prax. Svedok potvrdil, že zvyčajne individuálnu prax študenti vykonávajú bez dozoru školy aj s povinnosťou školy overiť, či pracovisko pre individuálnu prax je vhodné pre prax študenta, pri výbere týchto štyroch študentov vedel, že idú vykonávať ľahkú individuálnu prácu a nevedel o tom, že budú

vykonávať rezanie dreva na kotúčovej píle, žiaci v úvode školského roka, boli poučení o tom čo môžu vykonávať a čo nie.

35. Súd vo veci oboznámil listinným dôkazom, a to záznamom zápisnice zo dňa 30.3.2011 nachádzajúcej sa v spise sp.zn. 3T 145/2009, výpoveďou svedka Q.. E., ktorý uviedol, že bol sponzorom predmetnej školy ako fyzická alebo právnická osoba a uviedol, že požiadal riaditeľa školy o poskytnutie študentov s tým, že potrebuje poukladať siahovicou, po príchode na miesto začali prekladať siahovicou a študenti mu povedali, že na čo budú prekladať, že rovno ju porežú, na to ukázal študentom, ako sa pracuje na kotúčovej píle, pričom uvádzali, že to nie je nutné, nakoľko doma pracujú s takýmito technickými zariadeniami a videl, že im to ide šikovne a preto odbiehal od miesta, následne si všimol, že prestala píla pracovať, ukázal im, kde sa nahadzuje istič a určil miesto, kde je potrebné drevo ukladať. Svedok uviedol vyslovene, že bol oboznámený od žalovaného v 2.rade, že predmetom individuálnej praxe nie je rezanie dreva. Ako je zachytené v zápisnici, napriek otázke sudcu v trestnom konaní, z akého dôvodu a upozorneniu riaditeľa školy dovolil študentom rezať na kotúčovej píle drevo, odpovedal, že sa mu to „zdalo lepšie“, drevo bude rovno poukladané ako narezané, aby sa nemuselo ukladať dvakrát a chlapci mu povedali, že pochádzajú z rodín a že túto činnosť robiť vedia, prácu si rozdelili sami študenti, poskytol len ochranné rukavice. Pokiaľ ide o bod 5 zmluvy o dohode výkonu individuálnej praxe, uvádzal, že toto chápal tak, že obsahom činnosti pridruženej výroby, prípravy palivového dreva je porúbanie, porezanie a poukladanie dreva. Nik zo študentov nenamietal vykonávanie činnosti pozostávajúcej z rezania dreva. Q.. E., ako vyplynulo zo zápisnice (č. listu spisu 211 spisu 3T 145/2009 Okresného súdu Košice okolie) pripustil po prečítaní výpovede z prípravného konania, že iniciatíva na rezanie dreva mohla byť z jeho strany, nie zo strany chlapcov. A zopakoval, že bol vyslovene žalovaným v 2.rade upozornený na to, že nesmie študentom ukladať prácu pozostávajúcu z rezania na elektrickej kotúčovej píle.

36. Čo sa týka trestného konania Okresný súd Košice - okolie, rozsudkom zo dňa 26.10.2011 uznal žalovaného v 2.rade vinným z prečinu ublíženia na zdraví, po podanom odvolaní prejednal vec Krajský súd v Košiciach a uznesením č.k. 8To 8/2012-260 zo dňa 23.4.2012 zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vrátil vec Okresnému súdu z dôvodov, že súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie okrem iného aj na závere vyplývajúcom zo znaleckého posudku znalca J.. A. F., podľa ktorého Q.. V. E. nemohol uzavrieť zmluvu so strednou lesníckou školou, keďže zákon č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní neumožňuje uzatvorenie zmluvy s občanom a nakoľko nevystupoval ako pracovisko na výkon odbornej praxe, nemal povinnosť podľa § 6 ods. 1 zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci starať sa o bezpečnosť a ochranu zdravia všetkých osôb, ktoré sa nachádzali s jeho vedomím na jeho pracovisku alebo v jeho priestoroch. V tejto súvislosti Krajský súd poukázal na ustanovenie § 43 ods. 10 školského zákona, podľa ktorého pracovisko praktického vyučovania môže zriadiť aj právnická alebo fyzická osoba, v nadväznosti na to, podotkol, že okresný súd vychádzal z výkladu pojmu fyzickej osoby znalca, ktorý v danom na prípade vyložil v užšom slova zmysle, ako fyzickú osobu - živnostníka. V tomto smere bolo odvolacím súdom poukázané na ustanovenie § 16 ods. 3 zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe a školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného od 31.8.2009, podľa ktorého zriaďovateľom pracoviska praktického vyučovania môže byť aj fyzická osoba, ktorá nemá oprávnenie podnikať.

37. Následne opätovne Okresným súdom Košice okolie bol vypočutý Q.. E., v ktorej potvrdil to, čo doteraz vypovedal, na čo, súd rozhodol tak, že obžalovaného, v tomto konaní riaditeľa školy (pôvodne žalovaného v 2.rade), oslobodil spod obžaloby rozsudkom zo dňa 30.1.2013.

38. Z výpisu zo zdravotnej dokumentácie V.. Z. K. bolo pri vypracovaní znaleckého posudku pri stanovení bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia zistené, že v období od 11.12.2008 do 23.12.2008 bol žalobca hospitalizovaný a prijatý po úraze hlavy na ošetrenie, následne bol hospitalizovaný od 23.12.2008 do 13.1.2009, kde v celkovej anestézii bol realizovaný operačný výkon s pooperačným priebehom bez komplikácií, dňa 13.1.2009 bol prepustený za účelom intenzívnej rehabilitácie domov alebo v spádovom rehabilitačnom pracovisku, od 19.1.2009 do 30.1.2009 bol opätovne hospitalizovaný, od 3.2.2009 do 14.2.2009 absolvoval opätovnú hospitalizáciu na doliečenie a za účelom rehabilitácie, od 31.3.2009 do 28.4.2009 bol v špecializovanom liečebnom ústave za účelom rehabilitácie a od 3.8.2009 do 17.8.2009 bol hospitalizovaný na stomatologickej klinike po úraze a krvavej repozíciifragmentov a fixácií zlomeniny tela sánky vľavo platňou Poldi, prijatý ako akútny príjem na chirurgickú extrakciu retinovaných zubov v celkovej anestézii.

39. Bolestné bolo stanovené z diagnózy: odierky väčšieho rozsahu s väčším pohmoždením, zlomeninu dolnej čeľusti s posunutím úlomkov, poranenie viečka, pohmoždenie oka s krvácaním do prednej komory, vyrazenie zubov, zlomenina klenby lebečnej s vpačením úlomkov, otras mozgu ťažkého stupňa, pohmoždenie mozgu, krvácanie do mozgu, spolu v počte bodov 540. Čo sa týka sťaženia spoločenského uplatnenia, bola diagnostikovaná traumatická porucha lícneho nervu ľahkého stupňa, poruchy zorného poľa, strata troch a viac zubov, poškodenie tváre sprevádzané s ff. poruchami stredne ťažkého stupňa, vážna duševná alebo mozgovej ťažkosti po zranení hlavy - 775 bodov.

40. Z odborného posudku o invalidite a žalobcu vykonaného dňa 1.2.2013 a následne lekárskej správy vyhotovenej V.. V. K. za účelom posúdenia invalidity na žiadosť žalobcov mal súd zistené, že súčasný zdravotný stav žalobcu posudkový lekár hodnotil s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 %, s rozhodujúcim zdravotným postihnutím odôvodňujúcim invaliditu bolo zdravotné postihnutie zaradené do kapitoly XV, oddielu F, položky 1, písmena b, dátum vzniku invalidity bol určený na deň 4.11.2009.

41. Žalobca vo veci uviedol, že pred úrazom bol úplne iná osoba aj, keď často bol práceneschopný, bolo to z iných dôvodov. Poukázal na to, že chodieval často do prírody, pomáhal otcovi pri domácich prácach, ale aj v práci, nakoľko tento vykonáva prácu pilčíka, čo ho bavilo. V súčasnosti jeho psychický stav je zlý, dolieha na neho tá skutočnosť, že je obmedzený pri trávení voľného času, ako aj v práci, plánoval zamestnať sa v zahraničí, ako pilčík, po úraze to už nie je možné. Nemôže získať vodičské oprávnenie, má obmedzené periférne videnie, takisto má dvojité videnie, nemôže získať zbrojný preukaz. Nemôže sa sociálne zaradiť medzi svojich rovesníkov a sú situácie, kedy sa z toho dostáva do depresie.

42. Uvedené potvrdila ako svedkyňa vypočutá R. F., sestra žalobcu, ako aj svedkyňa J. R., matka žalobcu, ktoré uviedli, že žalobca stratil kamarátov, po úraze ho ovplyvňuje zmena nálad, pred úrazom pomáhal v domácnosti otcovi pri domácich prácach, čo sa po úraze veľmi zmenilo. Trápi ho, že si nemôže nájsť prácu a taktiež tráviť voľný čas bez obmedzení so svojimi rovesníkmi, z čoho sa dostáva do depresie. Matka žalobcu uviedla, že jeho zdravotný stav aj v súčasnosti nie je dobrý, prejavili sa u neho epileptické záchvaty, ktoré sú v príčinnej súvislosti s úrazom.

43. V zmysle § 11 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len OZ), má fyzická osoba právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena, prejavov osobnej povahy.

44. Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

45. Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

46. Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

47. Podľa § 43 ods. 1, 2, zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení účinnom v čase úrazu), praktické vyučovanie je neoddeliteľnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy v stredných odborných školách a konzervatóriách. Praktické vyučovanie vytvára predpoklady na výkon povolania a pracovných činností. Poskytuje žiakom najmä praktické zručnosti, návyky a získanie schopností nevyhnutných pre výkon povolania a pracovných činností.

48. Podľa § 43 ods. 8 zákona č. 245/2008 Z.z., praktické vyučovanie sa uskutočňuje skupinovou formou v školách, v strediskách praktického vyučovania a v školských zariadeniach, zdravotníckych zariadeniach alebo individuálne na pracoviskách praktického vyučovania a pracoviskách iných právnických osôb alebo fyzických osôb.

49. Podľa § 43 ods. 10,11 zákona č. 245/2008 Z.z., pracovisko praktického vyučovania môže zriadiť aj právnická osoba alebo fyzická osoba. Právnické osoby a fyzické osoby, ktoré zabezpečujú praktické vyučovanie, sú povinné utvárať podmienky na jeho výkon a plniť povinnosti ustanovené osobitným predpisom (t.j. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci).

50. Podľa § 16 ods. 3 zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe školstve a školskej samospráve v znení neskorších právnych predpisov účinného do 31.8.2009, zriaďovateľom pracoviska praktického vyučovania môže byť aj fyzická osoba, ktorá nemá oprávnenie podnikať.

51. Podľa § 6 ods. 6 písm. / d zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 30.4.2008 a do 30.4.2010, zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný d) zabezpečovať, aby pracoviská, komunikácie, pracovné prostriedky, materiály, pracovné postupy, výrobné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizácia práce neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov a na ten účel zabezpečovať potrebnú údržbu a opravy.

52. Podľa čl. 40 zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky - Každý má právo na ochranu zdravia.
53. V článku 16 Ústavy Slovenskej republiky - nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená, obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.
54. V článku 19 ods. 2, 3 - Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.
55. Podľa § 149 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) - Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.
56. Podľa § 150 ods. 1,2 CSP - Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.
57. Podľa § 151 ods. 1,2 CSP - Skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.
58. Podľa § 152 CSP - Hmotnoprávna námietka je právny úkon strany spôsobujúci zmenu, zánik alebo oslabenie práva protistrany.
59. V danej právnej veci nebola spochybňovaná skutočnosť, že k spornému zásahu do osobnostných práv žalobcu došlo v súvislosti s výkonom povinností žalovaného v 1.rade, ktorý mal porušiť povinnosti vyplývajúce z ustanovenia § 6 ods. 1 písmena d/ zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, v spojení s ustanovením § 43 ods. 11 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní.
60. Odvolací súd konštatoval, že základ nároku v danej právnej veci je daný a súd prvej inštancie je týmto viazaný. V plnom rozsahu v tomto poukazuje na argumentáciu uvedenú v rozhodnutí odvolacieho súdu.
61. Občiansky zákonník v § 11 priznáva každej fyzickej osobe právo na ochranu proti zásahom do osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Zákon nedefinuje pojem zásah ani nepodáva výpočet konkrétnych foriem zásahov, ktorými môžu byť dotknuté jej osobnostné práva. Je ním však bezpochyby tak aktívne konanie, ako aj pasívne správanie (zdržanie sa konania alebo jeho opomenutie), ktoré má v zákone uvedené znaky.
62. Poškodenie zdravia je nesporne jedným z najzávažnejších foriem zásahu do osobnostnej integrity, ktorá je poškodeným vnímaná oveľa intenzívnejšie než spôsobenie hmotnej škody. Poškodený tak prirodzene hľadá všetky akceptovateľné prostriedky, ako zásah do svojej osobnostnej integrity získať maximálnu možnú satisfakciu.
63. Na rozdiel od náhrady škody však teória nahliada na funkciu náhrady nemajetkovej ujmy nie ako na reparačnú, ale skôr ako na funkciu satisfakčnú. Jej zmyslom teda nie je návrat do predchádzajúceho stavu, pretože ten je v prípade imateriálnej ujmy z podstaty veci nemožný, ale skôr spravodlivé zadosťučinenie za spôsobenú nemajetkovú ujmu, hoci tá zadosťučinením zhojená nebude.
64. Najvyšší súd Českej republiky vo svojom uznesení zo dňa 28.6.2007 sp. zn. 30Cdo 154/2007, uviedol že: „Mnohočetnosti projevů jednotlivých stránek lidské osobnosti fyzické osoby odpovídá i myslitelně široké spektrum možných zásahů proti některé z těchto složek osobnosti. Přesto však vždy

bude zásahem dotčena přímo samotná osobnost yzické osoby jako celek naznačených vlastností a charakteristik. ... Ke vzniku občanskoprávních sankcí za nemajetkovou újmu způsobenou zásahem do osobnosti fyzické osoby (předpokládaných ustanovením § 13 o.z.) musí být jako předpoklad odpovědnosti splněna podmínka existence zásahu objektivně způsobilého vyvolat nemajetkovou újmu spočívající buď v porušení, nebo jen ohrožení osobnosti fyzické osoby v její fyzické a morální integritě, tento zásah musí být neoprávněný (protiprávní) a musí zde být příčinná souvislost mezi tímto zásahem a neoprávněností (protiprávností) takového zásahu. Občanskoprávní ochrana osobnosti fyzické osoby vycházející z uvedené úpravy se uplatní u těch zásahů do osobnosti osoby chráněné všeobecným osobnostním právem, které lze kvalifikovat jako neoprávněné (protiprávní). Neoprávněným zásahem je zásah do osobnosti fyzické osoby, který je v rozporu s objektivním právem, t.j. s právním řádem, přičemž, jak již bylo naznačeno, dotčena tak může být jakákoliv z chráněných složek osobnosti fyzické osoby. Právo na ochranu zdraví je pak bez jakékoliv pochybnosti pro každého jedním z nejvýznamnějších, neboť má bezprostřední dopad na kvalitu existence fyzické osoby, resp. na její existenci vůbec. Lze proto uzavřít, že dovolatelka se mýlí, pokud dovozuje (případně spíše dovozuje účelově), že uplatnění nároků z titulu práva na ochranu osobnosti supluje resp. doplňuje a roz šiřuje rozsah náhrady škody podle ustanovení § 442násl. o.z. (resp. § 420násl. o.z.), neboť se jedná o zcela svébytné a samostatné nároky podmíněné rozrůzněnou sférou ochrany, kterou poskytuje občanský zákoník."

65. V danom prípade súd dospel k záveru, že ospravedlnenie žalovaného by skutočne nebolo primeraným zadosťučinením za zásah do osobnostných práv žalobcu, a to práva na zdravia. Občiansky zákonník právo na ochranu osobnosti fyzické osoby upravuje ako jednotné právo, ktorého úlohou je v občianskoprávnej oblasti zabezpečiť rešpektovanie osobnosti fyzické osoby a jej všestranný slobodný rozvoj. (V tomto jednotnom rámci práva na ochranu osobnosti existujú jednotlivé dielčie práva, ktoré zabezpečujú občianskoprávnu ochranu jednotlivých hodnôt (stránok) osobnosti fyzické osoby ako neoddeliteľných súčasti celkovej fyzickej a psychicko-morálnej integrity osobnosti. Výpočet týchto jednotlivých práv tak, ako sú uvedené v občianskom zákonníku, je len demonštratívne (Rozsudek Nejvyššího soudu, sp. zn.: 30Cdo 2870/2000).

66. Škoda na živote a na zdraví je škodou nemateriálnou, ktorá môže vzniknúť poškodenému v prípade, že narušiteľ poruší právnu normu zakazujúcu zásah do života či do zdraví, poruší teda zákaz daný § 11 Občianskeho zákonníka.

67. Na rozdiel od zodpovednosti podľa § 13 OZ sa jedná o zodpovednosť na princípe subjektívnom (zodpovednosť za zavinenie), ktorá predpokladá, že poškodená fyzická osoba preukáže existenciu týchto podmienok: - protiprávny zásah do osobnostného práva na ochranu života či zdraví - existenciu škody - príčinnú súvislosť medzi prvou a druhou podmienkou. Za škodu sa považuje každé telesné a duševné strádanie spôsobené neoprávneným zásahom do zdravia fyzickej osoby (Rozsudok Najvyššieho súdu, sp. zn.: 30Cdo 203/2003).

68. Pri určení výšky sa vychádza zo všetkých okolností a príčin vzniku ujmy na zdraví, dovtedajšiu životnú situáciu poškodeného, jeho záujmy, ciele a perspektívy a vplyv ujmy na zdravie a na ďalší život poškodeného. Predmetom záujmu je aj vek poškodeného, jeho schopnosti, možnosti súkromného a rodinného života.

69. Súdna prax pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy nie je jednotná, je tu napr. názor (<http://jinepravo.blogspot.sk/2014/01/nahrada-nemajetkove-ujmy-dle-noz-html>), ktorý za základ výpočtu, ktorým by bolo možné oceniť ľudský život, pojednáva o štatistickej cene života: „Štatistický život je jednotka, ktorá popisuje záchranu či stratu jedného, nie konkrétneho, života, čím je možné všeobecne vyjadriť, akú má ľudský život akéhokoľvek neidentifikovaného jedinca cenu v danej spoločnosti. Nie sú tak zvažované špecifiká vlastnícke (práva k životu poškodeného), majetkové (ekonomické možnosti zaplatiť za záchranu života) ani osobnostné (byť hodný záchrany). Pre zistenie tejto štatistickej hodnoty života je možné použiť meraciu metódu pozostávajúcu z ochoty zaplatiť. Ide o metódu, ktorá pozostáva z ochoty zaplatiť za záchranu svojho života a jeho kvality. Najlepšie ju možno vystihnúť na ochote k zaplateniu rôznych poistení a ochranných pomôcok. Jej zistenie je najlepšie vyjadriť na príklade: „ Povedzme , že pravdepodobnosť, že sa v aute zabijete, je 1/5000. Auto je možné vybaviť bezpečnostným prvkom, ktorý túto pravdepodobnosť zníži o polovicu, t.j. o 1/10000. Za bezpečnostný prvok ste ochotný zaplatiť maximálne určitú čiastkou, povedzme Kč. Okrem vás je celkom 10000 takýchto ľudí, ktorí si bezpečnostný prvok zabezpečili. Podľa zákona veľkých čísel sa zachráni práve jeden život. Za zníženie rizika, ktoré v konečnom dôsledku viedlo k záchrane jedného života, bola táto populácia ľudí ochotná zaplatiť dohromady 40 mil. Kč. Hodnota štatistického života je v tomto príklade práve 40 mil. Kč. Rovnako možno postupovať i v prípade očkovania, či inej prevencie. Pokiaľ by sme pripustili, že celá populácia v súčte zaplatila za daný preventívny prvok napríklad 30 mil. Kč a v dôsledku toho boli zachránené práve dva životy, možno potom konštatovať, že je v danej spoločnosti

hodnota ľudského života 15 mil. Kč. Výpočtom tejto hodnoty sa zaoberali mnohé štúdie, pričom v súhrne nedokázali dať odpoveď na to, aká konkrétna čiastka by mala zodpovedať zmarenému životu. Nemožno sa ale ničomu diviť. Jednotlivé čísla sú závislé na aktuálnej ekonomickej situácii, preferencií jednotlivých skupín obyvateľov a podobne“.
70. Žalobca neuviedol žiadnu argumentáciu k uplatňovanej výške nemajetkovej ujmy v sume 50.000 eur (na základe akých skutočností a úsudkov vychádzal, keď dospel k takejto sume).
71. Žalobca vo veci uvádzal, že mohol pracovať ako pilčík, čo po úraze vzhľadom na jeho zdravotný stav už nie je možné. Podľa zdroja z internetovej stránky, priemerný hrubý mesačný plat na pozícii „pilčík“ je 863 eur. Táto informácia je však len jedným zdrojom, z ktorého by súd mohol čerpať pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy.
72. Nie nepodstatnou skutočnosťou je v danej právnej veci to, že žalobca má 50 % zníženú pracovnú schopnosť a teda, vždy má možnosť pracovať, aj keď nie v oblasti, o ktorú mal prioritný záujem. Náhrada nemajetkovej ujmy pritom podľa názoru súdu má odškodniť nie to, ako mohol zarábať, ale to, že už si nemôže naplniť svoje životné ciele pre zdravotný stav spôsobený úrazom, za ktorý je zodpovedný žalovaný, čo mu spôsobuje citové strádanie.
73. Súd zamietol návrh na vykonanie dokazovania znaleckým posudkom predneseného zo strany žalovaného za účelom zistenia psychického stavu žalobcu, nakoľko žalobca bol vo veci osobne vypočutý a sám vypovedal o tom, ako sa mu zmenil život a najmä vyhliadky do budúcnosti. Jeho výpoveď bola doplnená svedeckými výpoveďami a listinnými dôkazmi.
74. Súd mal za preukázané, že žalobca utrpel citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty možnosti pracovať pri spracovaní dreva a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s rovesníkmi pri rôznych záľubách, športe atď.
75. Ako je už vyššie uvedené, nie sú dostatočne jasne ustálené pravidlá, v rámci ktorých by sa mala pohybovať výška tejto peňažnej náhrady.
76. Súd vychádzal preto z rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“) konkrétne v prípade Kontrová proti Slovenskej republike. V predmetnom rozhodnutí ESĽP priznal sťažovateľke nemajetkovú ujmu v sume 25.000 eur, pričom neoprávneným zásahom (nekonaním štátnych orgánov, ktoré v konečnom dôsledku viedlo k nezabráneniu trestnému činu) do jej osobnostných práv, bolo usmrtenie jej oboch maloletých detí.
77. Nie je tu síce pre totožnosť ujmy v rodinných, emocionálnych vzťahoch, kde je prakticky nedosiahnuteľné bližšie vymedzenie všeobecnejších kritérií. Hodnota usporiadaného života, resp. hodnota šoku, smútku a citovej bolesti pri narušení rodinných vzťahov a priateľstva po úraze, aký utrpel žalobca, je nevyčísliteľná v peniazoch.
78. Rovnako je však pochopiteľné, že výška náhrady za nemajetkovú ujmu z hľadiska hornej hranice nemôže byť neobmedzená.
79. Žalobcovi bola diagnostikovaná následkom úrazu traumatická porucha lícneho nervu ľahkého stupňa, poruchy zorného poľa, strata troch a viac zubov, poškodenie tváre sprevádzané poruchami stredne ťažkého stupňa, vážne duševné ťažkosti po zranení hlavy. Pre zobjektivizovanie je možné uviesť, že vzhľadom na dlhšie trvanie liečenia a následne aj trvalé zníženie pracovnej činnosti nemohol žalobca naplno realizovať jednak svoj študentský život a následne ani pracovné naplnenie. Nejde však o absolútnu stratu možnosti naplniť zmysluplne svoj život.
80. Ako už bolo vyššie uvedené, náhrada nemajetkovej ujmy priznaná ESĽP v uvedenom prípade za zásah do práva na súkromie, zahŕňajúci právo na rodinný život, predstavovala sumu 25.000 eur. Išlo pritom o zásah spočívajúci v absolútnom rozvrátení a rodinného života poškodenej, nakoľko došlo k súčasnému usmrteniu oboch (jediných) detí. Vo vzťahu k jednému dieťaťu, by sa jednalo o čiastku 12.500 eur.
81. Súd pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v tejto právnej veci prihliadol, že žalobca má ešte iné možnosti naplnenia svojho súkromného či pracovného života, aj keď limitované jeho zdravím. Na vyhľadanie týchto iných možností, ktoré mu pomôžu prekonať spomínanú ujmu, súd ustálil výšku nemajetkovej ujmy na sumou 15.000 eur, považujúc ju aj za primeranú. Na druhej strane rozsudok nemôže byť likvidačný pre žalovaného, ktorý je školou, a jeho príjem je viazaný na štátny rozpočet.
82. Dôležitá je aj skutočnosť, že sa nejednalo o úmyselné porušenie povinností žalovaného, na druhej strane opäť súd pripomína, že nemajetková ujma nemá reparačnú funkciu, hodnota ľudského zdravia sa nedá vyčísliť a preto v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.
83. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

84. Podľa § 251 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

85. Podľa § 255 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

86. Podľa § 262 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, o nároku náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

87. Podľa § 251 CSP - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

88. Podľa § 257 CSP - Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

89. Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

90. Odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu, predstavuje ust. § 257 CSP, podľa ktorého súd výnimočne nemusí priznať náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Súd v tomto prípade mal za to, že sú tu dané dôvody hodné osobitného zreteľa na strane žalobcu, ktoré videl v jeho finančnej situácii, žalobca je invalidným dôchodcom, má zníženú pracovnú schopnosť na 50 % a je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, je slobodný avšak nevlastní žiadny hnuteľný a nehnuteľný hodnotný majetok. Ide o aspekty morálne, ktoré v danom konkrétnom prípade nemali právny vplyv na posúdenie hmotnoprávneho nároku žalobcu vo veci samej - súd však na ne, v záujme požiadavky naplnenia účelu civilného súdneho konania prihliadal.

91. Z tých istých dôvodov súd nepriznal náhradu trov konania žiadnej so sporových strán.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.